

**Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University**

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

**МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції**

29-30 березня 2019 р.

Частина I

**Proceedings of the International Scientific Conference
Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

**Dnipro, Ukraine
March 29-30, 2019**

Part I

**Дніпро
2019**

УДК 303
ББК 63.3
О 72

Редакційна колегія:

Оковитий Сергій Іванович, д.х.н., проф., проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трампус Антоніо, доктор наук з історії, професор Департаменту лінгвістики та порівняльних культурних досліджень Венеціанський Університет Ка-Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Італія.

Октай Танзевер, доктор філософії з політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Близькосхідного технічного університету (Middle East Technical University (METU)), м.Анкара, Турція.

Ищенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Окороков Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

Міхейченко Марія Анатоліївна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

О 72 Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 29-30 березня 2019 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. – 400 с.

У збірник вміщено матеріали Міжнародної наукової конференції «**Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку**», що присвячені осмисленню найбільш важливих наукових та освітніх проблем сучасності, окресленню перспектив їх вирішення, розробці стратегій подальшого розвитку наукового та освітнього потенціалу в світовому контексті, узагальненню досвіду викладання та визначенню шляхів реалізації виваженого підходу до оптимізації освітніх практик з огляду на нові виклики та кращі світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2019

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2019

References

1. Carver, D. *Some propositions about ESP. The ESP Journal*, 2, 1983. – pp. 131-137. 2. Frendo, E., *How to teach business English.* - Harlow: Person Education Limited, 2005.-162 p. 3. Scrivener, J. *Learning teaching. Essential Guide to English Language Teaching Third Edition.*-Oxford: Macmillan.-414 p.

**Т. П. Борисова, Л. П. Бадогіна, Л. І. Вакуленко,
М. В. Ширикiна, О. Ю. Оболонська**

СУЧАСНІ ПІДХОДИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Завданням сучасної вищої медичної освіти є створення умов для розвитку у студентів широкого спектру професійних компетенцій, що означає розвиток здатності швидкого прийняття рішень і бездоганного виконання низки маніпуляцій або втручань, особливо при невідкладних станах [1]. Підготовка фахівця до професійної діяльності вимагає не тільки і не стільки енциклопедичних знань, скільки вміння продемонструвати володіння загально-культурними, загально-професійними та професійними компетенціями. Освітньо-кваліфікаційна характеристика моделі лікаря ґрунтується на чіткому окресленні системи вмінь та навичок, яких має набути студент протягом навчання і які можуть бути перевірені [3]. Кінцеві вміння та навички - це верхівка піраміди, основою якої є знання, вміння, базові навички та емоційні якості фахівця.

Підхід до сучасної організації навчання базується на тому, що студенти є центральною, ключовою фігурою навчального процесу [4]. Під керівництвом викладача вони можуть визначати власні навчальні цілі, підбирати відповідні навчальні ресурси для досягнення навчальних цілей, визначати послідовність та темп навчання. При цьому вони несуть відповідальність за результат. Таке навчання є більш активним аніж пасивним.

Кожен студент ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» вже з початку навчання отримує індивідуальний план, що визначає, які практичні навички він має опанувати на кожному курсі. Відповідно до наскрізної програми формування лікарських компетенцій засвоєння навичок розподілене між різними курсами навчання. Деякі з них повторюються, що забезпечує більш якісне їх засвоєння. Студенти відпрацьовують практичні навички індивідуально за допомогою роздрукованих або записаних на електронному носії матеріалів. Вони можуть вибрати для навчання зручний час, і витратити на засвоєння програми стільки часу, скільки їм потрібно. Так на 5-му курсі оволодіння практичними навичками відбувається як під час проходження модулю «Педіатрія» під керівництвом викладача, так і в амбулаторіях центрів первинної медичної під керівництвом сімейного лікаря або дільничного педіатра під час проходження виробничої практики. При виникненні питань або потреби у додатковій інформації студенти можуть звернутися до посібників, розроблених співробітниками кафедри, або до викладача. Практична навичка щодо первинної реанімації новонародженого відпрацьовується за допомогою симуляційного навчання [2]. Використовується манекени новонародженої дитини, на якому відпрацьовуються навички штучної вентиляції легень за допомогою мішку Амбу, закритого масажу серця. Коли студент усвідомлює, що він оволодів методикою, він повідомляє про це викладачеві, який визначає ступінь засвоєння і робить про це відмітку в індивідуальному плані студента. Під час проходження виробничої практики продовжується відпрацювання навичок, після чого проводиться повторний контроль з відповідною відміткою в індивідуальному плані.

Таким чином планомірна робота над засвоєнням практичних навичок протягом 5-го року навчання, відпрацювання їх на практичних заняттях, самостійно, та під

час проходження виробничої практики, ретельний контроль викладача, а також використання симуляційного навчання підвищує ефективність формування професійних компетенцій майбутнього лікаря.

Список використаних джерел

1. Компетентнісний підхід та формування ключових компетентностей в підготовці студентів вищих навчальних медичних закладів / М.М. Шінкарук-Диковицька, Г.М. Побережна, Т.В. Федик, Л.О. Ковальчук // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2017. - Т.21., №1, Ч. 2. – С. 319-323. 2. Лефтеров В.О. Психологічні аспекти використання симуляційних тренінгів для підготовки лікарів / В.О. Лефтеров, О.Ф. Конун // Філософсько-гуманітарні читання. Збірка наукових праць. Дніпропетровськ, 2015. - С.72-75. 3. Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 7.110101 Лікувальна справа напряму підготовки Медицина. - Київ, 2003. [https://testcentr.org.ua/standards/7.110101%20medicine%20\(eqc\).pdf](https://testcentr.org.ua/standards/7.110101%20medicine%20(eqc).pdf). 4. Система управління якістю медичної освіти в Україні: монографія / Булах І.Є., Волосовець О.П., Вороненко Ю.В. - Д.: АРТ-ПРЕС. - 2003. - 212 с.

М. А. Довгаль, А. Ю. Ляліна, О. Є. Худяков

КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Швидкість розвитку медицини обумовлює необхідність створення нових вимог до навчання та викладання в закладах вищої освіти. Наразі, запровадження компетентнісно-орієнтованого підходу в медичній освіті є одним із найбільш ефективних для підвищення якості навчання та сприяє підготовці висококваліфікованих спеціалістів в галузі «Стоматологія» [1].

Враховуючи, що застосування компетентнісного підходу дозволяє акцентувати увагу на результатах освіти, які розглядаються не як сума засвоєної інформації, а здатність людини діяти у різних проблемних ситуаціях і є максимально ефективним для підготовки лікарів, було вирішено уточнити особливості застосування компетентнісного навчання в студентів стоматологічного факультету на кафедрі патологічної фізіології Дніпропетровської медичної академії. Серед загальних компетенцій з патофізіології виділяють: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим; знання та розуміння предметної області та розуміння професії; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Абстрактне мислення, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, класифікація, конкретизація - це основні логічні операції, загальноінтелектуальні вміння, які є методами освоєння стоматологічної освіти, сприяють виявленню раціональних способів вирішення проблеми, що супроводжують діяльність лікаря-стоматолога. Під час вивчення патофізіології без оволодіння базовими абстрактно-логічними операціями неможливе формування клінічного мислення лікаря будь-якої спеціальності, зокрема стоматології.

Задля досягнення успіху в сфері діяльності фахівцю-стоматологу обов'язково необхідні знання та розуміння предметної області, професійної діяльності, що базуються на багатьох факторах, серед яких: здатність до пошуку, аналізу інформації з різних джерел, вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями, використовувати державну та іноземну мови в освітній діяльності, застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання. Для спеціаліста вкрай важливо регулярно оновлювати знання, інтегрувати їх в професійну діяльність, бути здатним до подальшого професійного навчання. Важко переоцінити важливість для лікарів здатність реалізовувати спеціалізовані концептуальні знання в практичних ситуаціях, набуті у процесі навчання на кафе-